Αμάλ: Τοτέμ στην νέα ψευδοθρησκεία της «αλληλεγγύης» (Γιώργος Ρακκάς, πολιτικός επιστήμονας και διδάκτορας κοινωνιολογίας)

Categories : ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ

Date : 7 Σεπτεμβρίου, 2021

Η περιοδεία της «Αμάλ» ανά την Ελλάδα, έχει ήδη ξεσηκώσει ποικίλες αντιδράσεις μέσα στους κόλπους της ελληνικής κοινωνίας. Οι πιο στοιχειοθετημένες και σοβαρές καταγγέλλουν ότι πρόκειται περί ενός επιδοτούμενου από ιδρύματα και πολυεθνικές τεχνάσματος ιδεολογικού μάρκετινγκ, το οποίο έρχεται να προπαγανδίσει τα ιδεώδη των ανοιχτών συνόρων, της διαρκούς ρευστότητας των πληθυσμών, καθώς και του πολυπολιτισμού.

Ο τρόπος που λειτουργούν οι μηχανισμοί αυτοί στην Ελλάδα, προκειμένου να κατοχυρώσουν τον ρόλο της τελευταίας ως ζώνης συγκράτησης/φιλτραρίσματος των μεταναστευτικών πληθυσμών προς την Ευρώπη, είναι γνωστός και έχει πολλάκις αναλυθεί. Ο τρόπος με τον οποίον ετούτη η 'βιομηχανία της αλληλεγγύης' γυρεύει άλλοθι πίσω από 'σχήματα ανθρωπισμού', επίσης. Γνωστό είναι, ακόμα, ότι στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προπαγάνδας υπάρχει συστηματική εκμετάλλευση των 'παιδιών', των μανάδων, γενικώς κάθε εικόνας που προκαλεί οίκτο, λύπηση, αισθήματα ελεημοσύνης, προκειμένου να συντελεστεί και ο απαιτούμενος συναισθηματικός και ηθικός εκβιασμός.

Μια βαθύτερη διάσταση, ωστόσο, που καταδεικνύει το εύρος, καθώς και το βάθος της πολιτισμικής καθίζησης στο οποίο η Δύση έχει περιέλθει, δεν έχει συζητηθεί όσο θα έπρεπε: Διαμαρτύρονται οι ταγοί του δικαιωματισμού, και γενικώς οι φορείς της κυρίαρχης ιδεολογίας «ανοιχτών συνόρων», για τις ανά την Ελλάδα αντιδράσεις των εκκλησιαστικών κύκλων επί της Αμάλ. Ισχυρίζονται πως οι Εκκλησιαστικοί αυτοί κύκλοι, έχουν μπερδέψει την θρησκεία με την πολιτική, και επιδιώκουν «να μας κάνουν Ιράν».

Οι κύκλοι αυτοί, ωστόσο, σπεύδουν να παρέμβουν γιατί διαισθάνονται, και σωστά, το ανάποδο: Ότι η καμπάνια της Αμάλ είναι εκείνη που παρεμβαίνει όχι μόνο στο επίπεδο της προπαγάνδας, ή της ιδεολογίας, αλλά και σε εκείνο της θρησκείας.

Η περιφορά από πόλη σε πόλη μιας γιγάντιας κούκλας, στο πρόσωπο της οποίας η κοινωνία των πολιτών καλείται να λατρέψει την «αλληλεγγύη», και τον «ανθρωπισμό» δεν έχει μόνον πολιτικές διαστάσεις. Κι αν η μία πλευρά αρέσκεται

σε παραλληλισμούς με τον Μεσαίωνα, τι να πούμε για το περιφερόμενο τοτέμ; Ότι παραπέμπει στην αυγή της ιστορίας, και θυμίζει την πανάρχαια ειδωλολατρία των βαβυλωνιακών πολιτισμών που περιγράφεται γλαφυρά στις σελίδες της Παλαιάς Διαθήκης;

Η πρακτική που εισάγει η Αμάλ είναι παλαιότερη από τον Μεσαίωνα. Και εδώ είναι η πιο ενδιαφέρουσα διάσταση που θέτει ενώπιόν μας αυτού του τύπου ο συστημικός δικαιωματισμός. Ότι δεν παρεμβαίνει μόνον στο πεδίο της ιδεολογίας, ή της προπαγάνδας, για τις άμεσες και πρακτικές ανάγκες που έχει η πολιτική των ανοιχτών συνόρων σήμερα και αύριο. Αλλά ενδιαφέρεται να πάει μέχρι και το βαθύτερο υπαρξιακό και μεταφυσικό επίπεδο.

Ο κόσμος της μεταμοντέρνας παγκοσμιοποίησης που υπόσχεται ο συστημικός δικαιωματισμός, δεν πιστεύει συλλογικά **πουθενά** και σε **τίποτα**. Τα άτομα είναι τα 'στοιχειώδη σωματίδια' που λέει και ο **Μισέλ Ουελμπέκ**, ενώ κάθε απόπειρα κατάρτισης ενός ενιαίου αξιακού άξονα για τις κοινωνίες, καταδικάζεται στο πυρ το εξώτερον ως «μεγάλη αφήγηση», και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο απατηλή και επικίνδυνη.

Η νεωτερικότητα παλαιότερα διέθετε ένα ευρύ οπλοστάσιο 'συνεκτικών ιδεολογιών' που διαμόρφωναν τον άνθρωπο σε συλλογικό υποκείμενο, κι έπειτα τον εισήγαγαν στο πεδίο της. Το αστικό ιδεώδες της αέναης προόδου, της φιλελεύθερης δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου υπήρξε η αστική της εκδοχή· η κοινωνικά εξισωτική εκδοχή της, ήταν ο κομμουνισμός· ο εθνικισμός ήταν η κοσμική θρησκεία/ιστορική λατρεία της εθνικής κοινότητας ενός τύπου κοινωνίας που ναι μεν 'γκρέμισε τους θεούς', αλλά ωστόσο ανήγαγε ιδεολογίες κοσμικές στο επίπεδο 'μεγάλης ερμηνείας'.

Τίποτε απ' όλα αυτά δεν υπάρχει στη μαζική, ενεργή κλίμακα σήμερα· υπάρχει το απόλυτο κενό σε επίπεδο «οραματικού άξονα». Αυτό επιχειρεί να καλύψει ο συστημικός δικαιωματισμός, με την Αμάλ, που είναι το τοτέμ μιας νέας ψευδοθρησκείας, εκείνης της «αλληλεγγύης».

Η 'αλληλεγγύη' σήμερα έχει εκφυλιστεί στην πιο παθητική στάση απ' όλες της γκάμας των πολιτικών στάσεων. Σημαίνει επί της ουσίας 'συγκατάνευση στη δράση κάποιου άλλου', καλεί σε μια κινητοποίηση που συντελείται εντελώς φαντασιακά. Κάνω 'λάικ' στην τάδε υπόθεση, σύμφωνα με την τρέχουσα ορολογία και πρακτική του facebook. Δεν απαιτείται, δηλαδή, από τον φορέα αυτής της στάσης να εξέλθει από τον ιδιωτικό του χώρο, και να δραστηριοποιηθεί. Ούτε να διαθέτει κάποια συμπαγής πολιτική ταυτότητα. Είναι γενικώς και αορίστως… «αλληλέγγυος», με την πράξη του αυτή να προσθέτει κύρος στο ατομικό του βιογραφικό.

Η αξία αυτή, όπως έχει καταντήσει να σημαίνει, και όχι στην αρχική της εκδοχή της «ενεργητικής συμπαράστασης» ή της «συστράτευσης», αποτελεί ιδανική βάση ώστε να ξεπηδήσει ένα νέο ήθος της παγκοσμιοποίησης. Ο άνθρωπος της παγκοσμιοποίησης, υπήκοος πια και όχι πολίτης, προσχωρεί στον τρόπο της με αυτήν την μορφή πολιτικής παθητικότητας, η οποία ωστόσο προσθέτει στον ατομικό του ναρκισσισμό: Γίνεται «αλληλέγγυος», δηλαδή ευαίσθητος: υποστηρικτής πολύ θεμελιωδών όψεων του κυρίαρχου μοντέλου, όπως η μαζική μετανάστευση, η απολυτη κινητικότητα των ατόμων, η ρευστότητα των λαών ή η πολυπολιτισμικότητα των κοινωνιών, τα οποία φυσικά έχουν καθαγιαστεί από την συγκεκριμένη 'ψευτοθρησκεία'.

Το σχήμα αυτό προϋποθέτει από τις πολυεθνικές, τα Ιδρύματα για την Ανοιχτή Κοινωνία να επιδοτούν την περιφορά τοτεμικών συμβόλων, όπως η Αμάλ. Και άλλοι, όπως οι δικαιωματιστές του νεοφιλελευθερισμού, της αριστεράς ή των αντιεξουσιαστών, να τα υπερασπίζονται έναντι οποιασδήποτε απόπειρας συγκροτημένης, και ολικής κριτικής.

Εν τέλει η Αμάλ είναι μια κακή, ομολογουμένως, απόπειρα εκ μέρους ενός μηδενιστικού, ασφυκτικά ατομοκεντρικού συστήματος συστήματος, να πείσει ότι μπορεί ακόμα να έχει αξίες, να εμπνεύσει την κοινωνία, καθώς και να την κινητοποιήσει στην δική του κατεύθυνση.

(Πηγή: ardin-rixi.gr*)*